

THE POTENTIAL TO WORK FILING AND SENDING CORRESPONDENCE AND DOCUMENTS SYSTEM BY ELECTRONIC (e-Filing) OF PERSONNEL IN CIVIL COURT

Phimpawi RODPRASIT^{1*} and Pattama GOMENTCHOMRAS¹

1 Graduate College of Management, Sripatum University, Thailand; phimpawi.rod@spumail.net

(Corresponding Author)

ARTICLE HISTORY

Received: 9 June 2025

Revised: 23 June 2025

Published: 7 July 2025

ABSTRACT

The research aimed to study: 1) study the operational potential level of the electronic filing and submission system (e-Filing) among Civil Court personnel; 2) compare opinions on the efficiency of the electronic filing and submission system (e-Filing) among Civil Court personnel and determine whether they differ when classified by personal factors; and 3) examine problems or obstacles related to the efficiency of the electronic filing and submission system (e-Filing) among Civil Court personnel, classified by personal factors. This quantitative research utilized a sample population of 185 Civil Court personnel. Questionnaires were employed as the data collection instrument. Data analysis was conducted using statistical methods including frequency, percentage, arithmetic means, and standard deviation. Hypothesis testing employed Independent Samples T-test and F-test (One-way ANOVA) at a significance level of 0.05.

Keywords: the Potential to Work, Filing and Sending Correspondence and Documents System by Electronic, Civil Court

CITATION INFORMATION: Rodprasit, P., & Gomentchomras, P. (2025). The Potential to Work Filing and Sending Correspondence and Documents System by Electronic (e-Filing) of Personnel in Civil Court. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 3(7), 61

ศักยภาพการปฏิบัติงานระบบการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) ของบุคลากรศาลแพ่ง

พิมพ์ปิวิณ์ รอดประสิทธิ์^{1*} และ ปัทมา โกเมนทร์จรัส¹

1 วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม; phimpawi.rod@spumail.net (ผู้ประพันธ์
บรรณกิจ)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับศักยภาพการปฏิบัติงานระบบการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) ของบุคลากรศาลแพ่ง 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นประสิทธิภาพการใช้งานระบบการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) ของบุคลากรศาลแพ่งแตกต่างกันหรือไม่เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) ปัญหาหรืออุปสรรคเกี่ยวกับประสิทธิภาพการใช้งานระบบการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) ของบุคลากรศาลแพ่ง โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรกลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรศาลแพ่งจำนวน 185 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ คือ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานประกอบด้วย Independent Samples T-test และ F-test (One-way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

คำสำคัญ: ศักยภาพการปฏิบัติงาน, ระบบการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์, ศาลแพ่ง

ข้อมูลการอ้างอิง: พิมพ์ปิวิณ์ รอดประสิทธิ์ และ ปัทมา โกเมนทร์จรัส. (2568). ศักยภาพการปฏิบัติงานระบบการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) ของบุคลากรศาลแพ่ง. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 3(7), 61

บทนำ

รัฐบาลตระหนักถึงความสำคัญของการปรับเปลี่ยนหน่วยงานภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล เพื่อกำหนดทิศทางการบริหารงานภาครัฐและการจัดทำบริการดิจิทัลสาธารณะ และเพื่อเป็นกรอบการพัฒนาของประเทศ สำหรับการเปลี่ยนภาครัฐเข้าสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล มีประเด็นปัญหาและความท้าทาย จึงจัดทำแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ.2566-2570 สอดคล้องกับวิสัยทัศน์การพัฒนารัฐบาลดิจิทัล คือ “บริการภาครัฐสะดวก โปร่งใส ทันสมัย ตอบโจทย์ประชาชน” มุ่งยกระดับภาครัฐไทยสู่เป้าหมายการให้บริการที่ตอบสนองบริการประชาชนด้วยระบบดิจิทัลที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และลดความเหลื่อมล้ำ การสร้างความโปร่งใสที่เน้นการเปิดเผยข้อมูลแก่ประชาชนโดยสามารถเข้าถึงข้อมูลของรัฐ โดยไม่ต้องร้องขอและการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานและการให้บริการของภาครัฐ (สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน), 2566) ศาลยุติธรรม (Judiciary) องค์การอิสระ มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีหน้าที่ในการพิจารณาคดีและตัดสินความแตกต่างที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคลหรือระหว่างบุคคลกับรัฐ โดยพิจารณาจากกฎหมายในการตัดสินเพื่อให้การอำนวยความสะดวกเป็นไปอย่างเป็นธรรมและปราศจากอคติ ศาลยุติธรรมถือเป็นหัวใจสำคัญของระบอบประชาธิปไตย โดยมีแนวการดำเนินการไปตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ศาลยุติธรรม ซึ่งต้องปรับตัวให้ทันกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งในระดับประเทศและระดับโลก โดยเฉพาะในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีมีผลต่อการดำเนินชีวิตและกระบวนการยุติธรรมอย่างมีนัยสำคัญ นโยบายประธานศาลฎีกา นางอโนชา ชีวิตโสภณ ประธานศาลฎีกาคนที่ 49 ปี พ.ศ.2566-2567 ภายใต้นโยบาย 4 ข้อ “ที่พึง เที่ยงธรรม เท่าเทียม ทันโลก” หรือ “Dependability Fairness Modernization” ศาลยุติธรรมตระหนักถึงความสำคัญของนโยบายประธานศาลฎีกาข้อ 4 ได้แก่ ทันโลก (Modernization) เป็นหนึ่งในข้อที่สำคัญและสอดคล้องกับแนวทางของการพัฒนาศาลยุติธรรมในยุคดิจิทัล มีความเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกในด้านต่างๆ โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (สำนักประธานศาลฎีกา: นโยบายประธานศาลฎีกา คนที่ 49 นางอโนชา ชีวิตโสภณ) “ระบบรับส่งอิเล็กทรอนิกส์” (e-Filing) ถือเป็นโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีของศาลยุติธรรมที่เปรียบเสมือนเสาเข็มหลักของระบบงานศาลอิเล็กทรอนิกส์ เป็นระบบที่รองรับให้ยื่นคำฟ้องหรือคำร้องขอตั้งต้นคดีโดยไม่ต้องมีทนายความ เช่น คำร้องขอขยายระยะเวลายื่นคำฟ้อง คำให้การ ขอคัดถ่ายเอกสาร ผ่านเว็บไซต์ <https://efiling3.coj.go.th/eFiling> ได้ทุก 24 ชั่วโมง ไม่จำกัดว่าต้องยื่นในวันเวลาราชการ เพียงมีอินเทอร์เน็ตก็ยื่นฟ้องและส่งเอกสารทางคดีผ่านระบบ e-Filing ต่อศาลทั่วประเทศได้ หลังจากยื่นแล้ว ผู้ใช้ระบบสามารถ “ติดตามสถานะและผลของการยื่นได้ทุกวัน 24 ชั่วโมง ว่าอยู่ในขั้นตอนใด เช่น รอเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ รอศาลมีคำสั่ง รวมทั้งทราบผลของคำสั่งได้ ระบบจะแจ้งคำสั่งโดยส่งข้อความสั้นไปยังจดหมายอิเล็กทรอนิกส์และหมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ของผู้ใช้ระบบทันที หากต้องชำระค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายต่างๆ ผู้ใช้ระบบก็สามารถชำระผ่านช่องทางต่างๆ เช่น “บัตรเครดิตหรือเดบิต, QR Code พร้อมเพย์” โดยไม่ต้องเดินทางมาศาล (สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม, 2565)

จากข้อมูลข้างต้นทำให้เห็นได้ว่า ศาลแพ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม จึงสนใจศึกษาศักยภาพการปฏิบัติงานระบบการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) ของบุคลากรศาลแพ่ง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาขีดความสามารถและศักยภาพของแต่ละบุคคลให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในยุคดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ มีความพร้อมทั้งทางด้านทักษะความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้ศาลแพ่งสร้างมาตรฐานในการบริหารจัดการให้เป็นหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืนต่อไป จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญในการศึกษาเรื่อง “ศักยภาพการปฏิบัติงานด้านระบบการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) ของบุคลากรศาลแพ่ง” โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษา 1) ระดับศักยภาพการปฏิบัติงานระบบการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) ของบุคลากรศาลแพ่ง 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นประสิทธิภาพการใช้งานระบบการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) ของบุคลากรศาลแพ่งแตกต่างกันหรือไม่ เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) ปัญหา

หรืออุปสรรคเกี่ยวกับประสิทธิภาพการใช้งานระบบการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) ของบุคลากรศาลแพ่ง โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

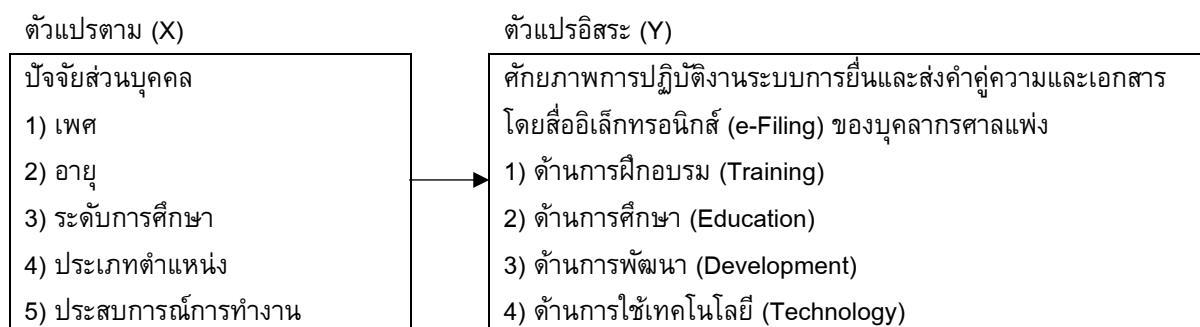
การทบทวนวรรณกรรม

ศักยภาพ หมายถึง ภาวะแฝง, อำนาจหรือคุณสมบัติที่มีแฝงอยู่ในสิ่งต่างๆ อาจทำให้พัฒนาหรือให้ปรากฏเป็นสิ่งที่ประจักษ์ได้ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2538: 12) และ ศักยภาพ คือ คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ทักษะความสามารถและคุณลักษณะอื่นๆ ที่ทำให้บุคคลสามารถสร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานอื่นๆ ในองค์กร (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2549: 5-6) สรุปได้ว่า ศักยภาพ (Potential) หมายถึง คุณลักษณะหรือความสามารถที่จำเป็นในการปฏิบัติงานของบุคคล ซึ่งความรู้ ทักษะ และลักษณะส่วนบุคคล เช่น อุปนิสัย และทัศนคติที่นำมาใช้ในการทำงานเพื่อให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพในหน้าที่การงาน ซึ่งอาจจะยังไม่ถูกนำมาใช้เต็มที่ในปัจจุบัน แต่มีแนวโน้มที่จะพัฒนาไปได้ดีในอนาคต ศักยภาพสามารถใช้ได้ทั้งในบริบทของบุคคล องค์กร หรือแม้แต่ในด้านต่างๆ เช่น เทคโนโลยี การศึกษา หรือเศรษฐกิจ ระบบการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) สำนักงานศาลยุติธรรมได้พัฒนาระบบ e-Filing Version 3 เพื่อยื่น-ส่งและรับคำคู่ความผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ในส่วนคดีแพ่ง เป็นทางเลือกใหม่ที่ให้นายความสามารถยื่นคำฟ้อง คำร้องขอได้ โดยไม่ต้องเดินทางมาที่ศาล ผ่านช่องทาง <https://efiling3.coj.go.th/eFiling/> ทั้งจำเลยยังสามารถยื่นคำให้การ ขอดัดถ้อย และดูเอกสารสำนวนคดีต่างๆ ได้ ส่วนเจ้าหน้าที่ศาลสามารถตรวจสอบเอกสารยื่นคำฟ้อง คำร้องพร้อมให้เห็นในระบบ รวมถึงผู้พิพากษาสามารถพิจารณาสั่งคำฟ้อง คำร้อง ผ่านระบบได้เช่นกัน นอกจากนี้คู่ความยังสามารถติดตามคดีได้ตลอด 24 ชั่วโมง สนับสนุนให้ระบบยุติธรรมของประเทศไทยมีความทันสมัยและเป็นสากล สอดคล้องกับวิถีชีวิตและพฤติกรรมของประชาชนในปัจจุบัน (มติชนออนไลน์, 2565) ข้อดีของระบบ e-Filing คือ สะดวกและรวดเร็ว ประหยัดเวลา ลดการใช้กระดาษ การติดตามสถานะ ความปลอดภัย มาตรการความปลอดภัยในการใช้ระบบ e-Filing 1) การเข้ารหัสข้อมูล (Encryption) 2) การยืนยันตัวตน (Authentication) 3) การควบคุมการเข้าถึง (Access Control) 4) การตรวจสอบและบันทึก (Audit Trails) 5) การสำรองข้อมูล (Data Backup) 6) การป้องกันการโจมตีจากภายนอก (Cybersecurity) 7) การอัปเดตและซ่อมแซมระบบอย่างต่อเนื่อง (Continuous System Maintenance and Upgrades) 8) การฝึกอบรมผู้ใช้งาน (Personnel Training) ข้อมูลทั่วไปของศาลแพ่ง คือ ศาลที่มีหน้าที่พิจารณาคดีเกี่ยวกับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคลหรือองค์กรที่มีความขัดแย้งในด้านสิทธิและผลประโยชน์ส่วนตัว โดยไม่เกี่ยวข้องกับ การกระทำผิดทางอาญาหรือการฝ่าฝืนกฎหมายทางสาธารณะ หน้าที่ของศาลแพ่ง 1) พิจารณาคดีแพ่งทั่วไป 2) คดีครอบครัว 3) คดีมรดก 4) คดีหนี้สินและการฟ้องเรียกชำระหนี้ 5) คดีเช่าและการใช้สิทธิในทรัพย์สิน 6) คดีเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค 7) คดีเกี่ยวกับการฟ้องเรียกค่าเสียหาย 8) คดีสิ่งแวดล้อม 9) คดีซื้อขายออนไลน์ 10) คดีฟอกเงิน และมาตรการทางแพ่ง แนวคิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์หรือบุคลากรเป็นกระบวนการศึกษาต่อเนื่องที่มนุษย์จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งสู่ 3 กิจกรรมที่สำคัญ คือ 1) การฝึกอบรม (Training) มุ่งหวังให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ทันที 2) การศึกษา (Education) เพื่อเตรียมบุคคลให้มีความพร้อมที่จะทำงานตามความต้องการขององค์กรในอนาคต 3) การพัฒนา (Development) เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์แก่บุคลากรขององค์กรได้เพิ่มพูนความรู้ แสดงความคิดเห็นรวมทั้งเป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงความสามารถ (Nadler, 1992: 3) แนวทางการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของข้าราชการและบุคลากรภาครัฐเพื่อปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัล การสร้างและพัฒนาคนภาครัฐ มาเป็นกลไกสนับสนุนการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ มี 5 มิติ คือ มิติที่ 1 รู้เท่าทันและใช้เทคโนโลยีเป็น มิติที่ 2 เข้าใจนโยบาย กฎหมายและมาตรฐาน มิติที่ 3 ใช้ดิจิทัลเพื่อการประยุกต์และพัฒนา มิติที่ 4 ใช้ดิจิทัลเพื่อการวางแผน บริหารจัดการ และนำองค์กร มิติที่ 5 ใช้ดิจิทัลเพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์ (สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน), 2566)

สมมติฐานการวิจัย

1) ปัจจัยส่วนบุคคลทางด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และประสบการณ์ที่ต่างกันมีศักยภาพการปฏิบัติงานระบบการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้การสำรวจ (Survey Research) ประชากรที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรศาลแพ่งประมาณ 329 คน (ศาลแพ่ง, 2568) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยคำนวณของกลุ่มตัวอย่างจากสูตร Taro Yamane (Yamane, 1973 อ้างถึงใน บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2549: 88) ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้จำนวน 185 คน ได้แก่ ข้าราชการจำนวน 149 คน ลูกจ้างประจำ 1 คน พนักงานราชการ จำนวน 30 คน และลูกจ้างชั่วคราว 5 คน ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เกณฑ์การให้คะแนนแบบ Likert's Five Rating Scale ประมาณค่า 5 ระดับ การทดสอบความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha) โดยรวมมีค่าตั้งแต่ 0.971 ขึ้นไปทุกด้าน ซึ่งถือว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือ การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ แจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อใช้อธิบายข้อมูล และ การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบอิสระ (Independent Sample t-test) สถิติแบบ One-way ANOVA F-test หาความแตกต่างโดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 75.70) มีอายุอยู่ระหว่าง 30-39 ปี (ร้อยละ 34.60) มีระดับการศึกษาปริญญาตรี (ร้อยละ 68.60) ปัจจุบันตำแหน่งข้าราชการ (ร้อยละ 80.50) และมีประสบการณ์ทำงาน 16 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 35.70)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณค่าของศักยภาพการปฏิบัติงานระบบการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) ของบุคลากรศาลแพ่ง จากตารางที่ 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.584) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า 1) ด้านการศึกษา (Education) ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.662) รองลงมาคือ ด้านการฝึกอบรม (Training) ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.594) ต่อมาคือ ด้านการพัฒนา (Development) ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.683) และด้านการใช้เทคโนโลยี (Technology) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.685)

ผลการทดสอบสมมติฐาน จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงานที่ต่างกัน มีผลต่อศักยภาพการปฏิบัติงานระบบการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) ไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยที่ค่าความน่าจะเป็น (p-value) ในทุกกรณีมากกว่า 0.05 สามารถอธิบายได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 บุคลากรที่มีเพศแตกต่างกัน พบว่า Sig = 0.415 ซึ่งมากกว่า 0.05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน จึงต้องปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า ระบบการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) มีการออกแบบที่เป็นมิตรกับผู้ใช้ทั้งเพศชายและเพศหญิง มีการฝึกอบรมการใช้ระบบมีประสิทธิภาพสำหรับบุคลากรทุกเพศ และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีไม่ได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านเพศในบริบทของศาลแพ่ง สมมติฐานที่ 2 บุคลากรศาลแพ่งที่มีอายุต่างกัน พบว่า Sig = 0.839 ซึ่งมากกว่า 0.05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า ระบบการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) มีการออกแบบที่เข้าถึงได้สำหรับผู้ใช้งานทุกวัย การฝึกอบรมและสนับสนุนการใช้งานระบบมีประสิทธิภาพสำหรับบุคลากรทุกช่วงอายุ ไม่มี “ช่องว่างระหว่างวัย” (generation gap) ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในบริบทของศาลแพ่ง สมมติฐานที่ 3 บุคลากรศาลแพ่งที่มีระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า Sig = 0.998 ซึ่งมากกว่า 0.05 (และมีค่าเกือบเท่ากับ 1) ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า ระบบการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) เป็นระบบที่เข้าใจและใช้งานได้ไม่จำเป็นต้องมีพื้นฐานการศึกษาระดับใด การเรียนรู้การใช้งานระบบไม่ได้อาศัยพื้นฐานทางวิชาการมากนัก แต่อาจขึ้นอยู่กับ การฝึกอบรมและการปฏิบัติจริง สมมติฐานที่ 4 บุคลากรศาลแพ่งที่มีประเภทตำแหน่งต่างกัน พบว่า Sig = 0.810 ซึ่งมากกว่า 0.05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า การออกแบบระบบการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) ดำเนินถึงและเข้าถึงได้สำหรับผู้ใช้ทุกระดับในองค์กร มีการฝึกอบรมที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับความต้องการของบุคลากรทุกตำแหน่งในศาลแพ่ง สมมติฐานที่ 5 บุคลากรศาลแพ่งที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน พบว่า Sig = 0.083 ซึ่งมากกว่า 0.05 แต่ก็ใกล้เคียงระดับนัยสำคัญมาก (เกือบเป็น 0.05) ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า อาจมีแนวโน้มบางประการที่บ่งชี้ว่าประสบการณ์การทำงานอาจส่งผลต่อศักยภาพการใช้งานระบบ แต่ยังไม่มากพอที่จะมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณค่าของศักยภาพการปฏิบัติงานระบบการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) ของบุคลากรศาลแพ่ง ในภาพรวม

ศักยภาพการปฏิบัติงานระบบการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) ของบุคลากรศาลแพ่ง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1) ด้านการฝึกอบรม (Training)	4.28	0.594	มากที่สุด
2) ด้านการศึกษา (Education)	4.30	0.662	มากที่สุด
3) ด้านการพัฒนา (Development)	4.26	0.683	มากที่สุด
4) ด้านการใช้เทคโนโลยี (Technology)	4.14	0.685	มาก
ภาพรวม	4.24	0.584	มากที่สุด

ตารางที่ 2 แสดงผลการทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	สถิติที่ใช้	ค่าสถิติ	Sig.
เพศ	t-test	-0.380	0.415
อายุ	F-test	0.281	0.839
ระดับการศึกษา	F-test	0.013	0.998
ประเภทตำแหน่ง	F-test	0.322	0.810
ประสบการณ์การทำงาน	F-test	2.264	0.083

* $p > 0.05$

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ศักยภาพการปฏิบัติงานระบบการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) ของบุคลากรศาลแพ่งสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1) ด้านการศึกษา (Education) ต่างกัน แสดงให้เห็นว่าบุคลากรมีพื้นฐานความรู้และความเข้าใจที่ดีเกี่ยวกับการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการที่องค์กรให้ความสำคัญต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้ และสนับสนุนให้มีการศึกษาด้วยตนเองหรือการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ภายในหน่วยงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พินิจ บำรุง (2566) ได้ศึกษาแนวทางพัฒนาศาลยุติธรรมสู่องค์กรอิสระ ผลการศึกษาพบว่าองค์กรอัยการจะเป็นแนวคิดในการเปลี่ยนแปลงองค์กรโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้มีประสิทธิภาพด้วยวิธีการจัดการความรู้ใหม่ๆ ร่วมกับการพัฒนาด้านบุคลากร กระบวนการ เนื้อความรู้ และเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มคุณค่าให้แก่องค์กร ศาลยุติธรรมเป็นองค์กรภาครัฐที่มีเป้าหมายในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนให้เกิดความเท่าเทียมและเป็นธรรม ควรปรับเปลี่ยนและพลิกโฉมองค์กรเพื่อมุ่งสู่การเป็นองค์กรอัยการตามแนวทาง 5 ประการ คือ 1) การสร้างองค์การสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ 2) การพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรทุกระดับให้มีความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยี 3) ปรับรูปแบบและกระบวนการทำงานให้เป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์อย่างเต็มรูปแบบ 4) การพัฒนาโปรแกรมแอปพลิเคชันนวัตกรรม และเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์สำหรับนำมาใช้ในการทำงาน และ 5) การปรับปรุงกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับที่อาจเป็นอุปสรรคในการดำเนินงาน

2) ด้านการฝึกอบรม (Training) แสดงว่าหน่วยงานมีการจัดฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องและตรงประเด็น ซึ่งช่วยให้บุคลากรสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกสิทธิ์ สนามทอง (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ : แนวทางพัฒนาสู่ความสำเร็จขององค์กร ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นเครื่องมือในการดำเนินการขององค์กรเพื่อพัฒนาบุคลากรขององค์กร สามารถสรุปการพัฒนาที่สำคัญได้แก่ 4 องค์ประกอบ ดังนี้ การพัฒนารายบุคคล การพัฒนาอาชีพ การพัฒนาองค์กร และการบริหารผลการปฏิบัติงาน ตามกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการวิเคราะห์หาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ขั้นตอนการออกแบบวิธีการและการเลือกเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ขั้นตอนการดำเนินการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และขั้นตอนการประเมินผลการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยที่การพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในองค์กรให้มีสมรรถนะที่จำเป็นและเหมาะสมในด้านความรู้ (Knowledge) ความเข้าใจ (Understanding) ทักษะ (Skill) และทัศนคติ (Attitude) สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม (Behavior) ของบุคลากรให้มีศักยภาพที่สูงขึ้นจนเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาองค์กรสู่ความสำเร็จที่ยั่งยืน ทั้งนี้ยังแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นขององค์กรในการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีของบุคลากร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทรมณู คำลือ (2565) ได้ศึกษาการพัฒนาทรัพยากรในยุคเทคโนโลยีดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรมประจำภาค 5 ผลการศึกษาพบว่า 1) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุคเทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรมประจำภาค 5 ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรมประจำภาค 5 ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุคเทคโนโลยีดิจิทัล มี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการใช้เทคโนโลยี ด้านการพัฒนา และการฝึกอบรม ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรมประจำภาค 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) ด้านการพัฒนา (Development) แสดงให้เห็นถึงโอกาสในการเติบโตทางวิชาชีพของบุคลากร ซึ่งอาจรวมถึงการสนับสนุนในการเลื่อนขั้น การหมุนเวียนตำแหน่งงาน หรือการให้โอกาสเข้าร่วมโครงการพิเศษ อันช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ หทัยชนก คำพรหม (2565) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการใช้ระบบการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรสำนักอำนาจการประจำศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

กับการใช้ระบบการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรในสำนักอำนวยการประจำศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางในภาพรวมอยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านความปลอดภัย 2) ระดับผลสัมฤทธิ์ของการใช้ระบบการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรในสำนักอำนวยการประจำศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการรับผิดชอบ และ 3) ปัญหาสำคัญที่พบคือ บุคลากรบางคนยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ความชำนาญ และทักษะในการเข้าใช้งานระบบ วัสดุอุปกรณ์ยังไม่เพียงพอ และระบบยังไม่สามารถตอบสนองการทำงานเท่าที่ควร ข้อเสนอแนะคือ หน่วยงานควรส่งเสริมการประชาสัมพันธ์การใช้งานระบบในเชิงรุก มีแผนการพัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมทั้งความรู้ ความเข้าใจและทักษะการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน ควรพัฒนาระบบให้มีความพร้อมต่อการใช้งาน และควรจัดหาเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ให้เพิ่มขึ้น รวมถึงการจัดทำคู่มือและแนวทางการใช้งานให้สามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้อง

4) ด้านการใช้เทคโนโลยี (Technology) สะท้อนให้เห็นว่าบุคลากรศาลแพ่งมีความสามารถใช้งานระบบการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) ได้อย่างเหมาะสม มีผลต่อการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี หรือเพิ่มการสนับสนุนด้านเทคนิคเพื่อให้บุคลากรสามารถใช้ระบบได้อย่างราบรื่นยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติคุณ สีทองคำ (2564) ได้ศึกษาทัศนคติและผลกระทบของพนักงานองค์กรเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครต่อการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในองค์กร ผลการศึกษาพบว่า พนักงานมีทัศนคติที่ดีต่อการนำเทคโนโลยีมาใช้ในองค์กรเนื่องจากเทคโนโลยีจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน แม้ว่าจะมีข้อกังวลต่อปัญหาของตัวเทคโนโลยีและคุณค่าของมนุษย์ก็ตาม ทั้งนี้พนักงานได้ให้ความสำคัญต่อการรับรู้ประโยชน์มากกว่าการรับรู้ความยากง่ายในการใช้งาน เพราะเทคโนโลยีจะช่วยทำให้กระบวนการทำงานดีขึ้นและมองว่าเป็นการพัฒนาตนเอง ความยากง่ายเป็นเพียงความไม่คุ้นชินต่อตัวเทคโนโลยีเท่านั้น เมื่อองค์กรนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้พนักงานมีการปรับตัว โดยเริ่มจากการเปิดใจยอมรับ พยายามเรียนรู้และทดลองใช้งานจริง นอกจากนี้ในมุมมองพนักงานองค์กรควรให้ความสำคัญกับการจัดเตรียมกลไกที่สนับสนุนในการใช้งานเทคโนโลยี มีกระบวนการสื่อสารที่ชัดเจนเข้าถึงกลุ่มผู้ใช้งาน และการสนับสนุนอุปกรณ์ที่เหมาะสมต่อการใช้งานเทคโนโลยีตัวนั้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐฉา ศรีพลอย (2565) ได้ศึกษาความคาดหวังของผู้ให้บริการต่อนวัตกรรมบริการด้านเทคโนโลยีที่ใช้บริการประชาชนในการบริหารจัดการคดีของสำนักอำนวยการประจำศาลแพ่ง ผลการศึกษาพบว่า นวัตกรรมบริการด้านเทคโนโลยีทำให้งานเสร็จเร็วขึ้น คุณภาพงานดีขึ้น อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความยากง่ายต่อการใช้งานโดยรวมอยู่ในระดับมาก นวัตกรรมบริการด้านเทคโนโลยีสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บข้อมูล อยู่ในระดับมาก และด้านประโยชน์ของการใช้งาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก นวัตกรรมบริการด้านเทคโนโลยีช่วยปรับปรุงรูปแบบกระบวนการทำงานขององค์กร และขั้นตอนการให้บริการประชาชนให้ดีขึ้น อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการทดสอบสมมติฐานผู้ให้บริการที่ข้อมูลทั่วไปมีผลต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความคาดหวังของนวัตกรรมบริการด้านเทคโนโลยีที่ใช้บริการประชาชนในการบริหารจัดการคดี พบว่า เพศและระยะเวลาปฏิบัติงานที่แตกต่างกันมีผลต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความคาดหวังของนวัตกรรมบริการด้านเทคโนโลยีที่ใช้บริการประชาชนในการบริหารจัดการคดีที่แตกต่างกัน ส่วนอายุและตำแหน่งแตกต่างกัน มีผลต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความคาดหวังของนวัตกรรมบริการด้านเทคโนโลยีที่ใช้บริการประชาชนในการบริหารจัดการคดีที่ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการวิจัย

จากผลการศึกษาศักยภาพการปฏิบัติงานระบบการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) ของบุคลากรศาลแพ่ง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1) องค์กรเพิ่มการอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) โดยเน้นให้ผู้ใช้งานได้ลองใช้ระบบจริงในสถานการณ์จำลอง มีการพัฒนาหลักสูตรการปฏิบัติงานระบบการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) เฉพาะกลุ่มผู้มีประสบการณ์น้อย หรือกลุ่มที่เปลี่ยนสายงาน

2) องค์กรเพิ่มโอกาสการศึกษาดูงาน หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับศาลในต่างประเทศหรือองค์กรที่มีการใช้ e-Filing อย่างมีประสิทธิภาพ ควรให้การสนับสนุนให้บุคลากรเป็นวิทยากรหรือถ่ายทอดความรู้ภายในหน่วยงาน เพื่อเพิ่มความมั่นใจและทักษะ

3) องค์กรควรปรับปรุงระบบเทคโนโลยีให้เป็นมิตรต่อผู้ใช้งาน (User-Friendly) โดยเน้นการออกแบบด้านประสบการณ์ใช้งาน (User Experience -UX) และประสิทธิภาพของระบบ (System Performance) ควบคู่กัน เพื่อให้ผู้ใช้งานเกิดความเข้าใจง่าย สะดวก ลดความผิดพลาด และเพิ่มความมั่นใจในการใช้งาน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ขยายกลุ่มตัวอย่าง ไปยังศาลแพ่งจังหวัดอื่นๆ หรือศาลระดับอื่น (เช่น ศาลอุทธรณ์, ศาลฎีกา) เพื่อเปรียบเทียบระดับศักยภาพการใช้ระบบการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) และวิเคราะห์ปัจจัยส่งเสริมหรืออุปสรรคที่มีความแตกต่างในระดับประเทศ

2) เพิ่มปัจจัยทางจิตวิทยาหรือพฤติกรรม เช่น ความเชื่อมั่น หรือแรงจูงใจในการใช้เทคโนโลยี (Technology Acceptance Model) หรือทัศนคติต่อการเปลี่ยนแปลง

3) ศึกษากระบวนการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) เปรียบเทียบกับหน่วยงานยุติธรรมอื่น เช่น ศาลในระดับภูมิภาค, สำนักงานอัยการ, สำนักงานทนายความ หรือหน่วยงานในต่างประเทศ เพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องและความเหลื่อมล้ำในการใช้งานระบบดิจิทัลในกระบวนการยุติธรรม ศึกษาเปรียบเทียบความพร้อมและอุปสรรคของแต่ละหน่วยงาน เพื่อพัฒนามาตรฐานกลางในการใช้งานระบบการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing)

เอกสารอ้างอิง

กิตติคุณ สีทองคำ. (2564). ทัศนคติและผลกระทบของพนักงานองค์กรเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครต่อการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในองค์กร. การค้นคว้าอิสระ การจัดการมหาบัณฑิต, วิทยาลัยการจัดการมหาวิทยาลัยมหิดล.

จันทร์มอญ คำลือ. (2565). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุคเทคโนโลยีดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสังกัดสำนักงานศาลยุติธรรมประจำภาค 5. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ณัฐมา ศรีพลอย. (2565). ความคาดหวังของผู้ให้บริการต่อนวัตกรรมบริการด้านเทคโนโลยีที่ใช้บริการประชาชนในการบริหารจัดการคดีของสำนักอำนวยการประจำศาลแพ่ง. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

พระครูปลัดประวิทย์ วรขุมโม, พระครูใบฎีกาศักดิ์จัตนัย สนุดจิตโต และ สันญา สดประเสริฐ. (2564). การกำหนดนโยบายสาธารณะของรัฐบาลไทย. วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 8(3).

พินิจ บำรุง. (2566). แนวทางการพัฒนาศาลยุติธรรมสู่องค์กรอัจฉริยะ. วารสารการบริหารการจัดการและการพัฒนาที่ยั่งยืน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2538). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2552. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ:อักษรเจริญทัศน์.

ศาลศาลฎีกา. (2567). นโยบายประธานศาลฎีกา 2566-2567. สืบค้นจาก <https://www.supremecourt.or.th/>.

สิงห์ ฉวีสุข และ สุรินทร์ วงศ์จตุรภัทร. (2555). ทฤษฎีการยอมรับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ. วิทยานิพนธ์, คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม. (2565). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาคดีแพ่งที่ยื่นฟ้องผ่านระบบรับส่งอิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) ของสำนักงานศาลยุติธรรม. สืบค้นจาก <https://jla.coj.go.th/th/content/page/index/id/324949>.

- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2549). การพัฒนาบุคลากรภาครัฐ พ.ศ.2566-2570. สืบค้นจาก <https://www.ocsc.go.th/hr-guide/development/development-guideline/>.
- สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน). (2566). แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ.2566-2570. สืบค้นจาก <https://www.dga.or.th/policy-standard/policy-regulation/dga-019/dga-027/dg-plan-2566-2570/>.
- หทัยชนก คำพรหม. (2565). ผลสัมฤทธิ์ของการใช้ระบบการยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรสำนักอำนวยการประจำศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัย.
- เอกสิทธิ์ สันามทอง. (2562). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ : แนวทางพัฒนาสู่ความสำเร็จขององค์กร. วารสารเกษมบัณฑิต, 20(1).
- Johnson, M., Tanaka, H., & Schmidt, L. (2022). E-filing Training Methods for Educational Staff: An International. *International Journal of Educational Technology & Administration*.
- Johnson, R., & Johnson, T. W. (2023). Impact of Electronic Court Filing System on Judicial Efficiency: Evidence from U.S. Federal Courts. (Journal of Court Innovation March 2023).
- Lee & Tan. (2020). Singapore's Integrated Electronic Litigation System: Evolution and User Satisfaction. *International Journal for Court Administration (IJCA)*.

Data Availability Statement: The raw data supporting the conclusions of this article will be made available by the authors, without undue reservation.

Conflicts of Interest: The authors declare that the research was conducted in the absence of any commercial or financial relationships that could be construed as a potential conflict of interest.

Publisher's Note: All claims expressed in this article are solely those of the authors and do not necessarily represent those of their affiliated organizations, or those of the publisher, the editors and the reviewers. Any product that may be evaluated in this article, or claim that may be made by its manufacturer, is not guaranteed or endorsed by the publisher.

Copyright: © 2025 by the authors. This is a fully open-access article distributed under the terms of the Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0).